Մանգուամի Լիքեաբ ստանում է 300 նիւսխէ վերլիպ, ամենվի գրյամեթի, Իսթանպոլ իլին կէլեր ագչէ 250, վէ ալթը պալուզա 125 ղրշ. վէ Թաշրալար իլին բօսթ ափարաղ սաթի իչինէ օլարագ, սենվի գրյամեթի սաղ ագչէ 250, վէ ալթը պալուզա սաթի 125 ղրշ. օլանագ տբր։
Վէ պէհերնիւսխէսի 40 սր փարաճա սաթըլանագ տբր։

Մասիսի Աշխարհ

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՌԻՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳՐՅՈՅ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Լիանաթըն պէհեր սաթըրը իլին, պիրինճի տէֆասա 3, իքինճի տէֆասա 2, վէ իւչինճիւ վէ սոյիր տէֆալարտա 1 էր ղրշ. ալընաճագ տբր։
Մէքթուպ վէ սոյիրէ, Պէյ-օղլունա Ցօղրու-եօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԵՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՑ Թարգանէսինէ, Կարագեօ 8. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տբր։

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 16.

ՏԱԽԻԼԻՑԵԼԻ

ԹԻՒՐԿԻԱ ԵՒՈՒՆԱՆ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԻԱ

«Լօրա Սթէնլի, Թէրքի մէմուրիյէթի իյէմէզտէն էվվէլ Օսմանլըլարը, Եւունանլըլարա գարշը իճրաաթը խասիմանէյտէսիլ իսէ պիլէ, թէհտիտա կէօսթէրիճի պիր հէյէթատ պուլունմադըղը թէշվիկ իյէտի։

Ինկիլթէրրանին, խարիճիէ մէմուրիյէթինի տէր իւհտէ իսէն Թօրիէլ (ուսուլի սթիգաեա բիյէթ իսէնէլը) Օսմանլըլարըն հիւքմարլըղընա թարաֆկիր օլարագ, Եւունանլըլարըն սէրպէսիյէթինէ գարշը կէմիշէր տիր։

Մ. Գանինկ, սէրպէսիյէթ ֆըրգասընա մէյլ իսէրէք, մէղքիւր տայիրէտէ տարմ տարմ իլէրի կիթա՛ղճէ, պիթթէտրիճ Մօրա զօրպալարը հագգընտա պէեատէ խայբըլը պիր բօլթիգա թարիգինէ թէշէպպիւս իյէմիշ իսի։

Լօրա Բալմէրսթըն իսէ, Թիւրքիաեա պիր ասթլուգ իթմէքտէն զիեատէ, Ռուսիաեա գարշը օլան խուսումէթինտէն նաչի, քեամիլէն Եւունանլըլարա գարշը պուլունան պիր բօլթիգա գուլանմըշ տբր։

Գունտան ագտէմքի խարիճիյէ նազը-րը Լօրա Սթէնլի իսէ, Շարգ իշլէրինէ միւտախէլէ իթմէմէքլիք մէպտէսինի ասլա էլտէն պրբագմաեաճադընը հէր խուսուստա իլան իթտիի սրբատա, Ռուսճինտէն պիրազընը տախի, Օսմանլըլար հիւքմիւնտէն գուրթուլմալարը հագգընտա օլան իւմիտլէրինէ, վէ պէեան իթտիքլերի էօզելլերէ գարշըտա վաղիֆէսիզ տավրանմագտա իսի։

Լօրա Սթէնլի, Քինկս Լինտէ քէնտի միլնթախիպլերինէ խիթապէն իրատ իթտիի նութգունտա, պիրազ իլերի վարարագ, Եւունանլըլարը քէնտի թիւճճարլըգլարընը իլերի վարարմագլա մէշղուլ օլմաեա տավէթ իթտիի սրբատա, Օսմանլըլար հագգընտա տախի պազը աղբր իսթարլար իթտի։

Իշթէ պու իսթարլար սէպէպ օլտուլար քի, Գապը-ալի մէմուլ իթմէտիի թարաֆտան զուհուրա կէլէն պէօյլէ պիր լեսան խթիմալինէ գարշը, քէնտիսինի կէօսթէրմէյէ գալգըշը, վէ իլք ֆուրսատտա թէէսիրլի պիր ամէլ կէօսթէրմէյէ հազըրլանը։

Գապը-ալի, պունտան ագտէմ քէնտի պիր զօրլու կէօսթէրիշինէ գարշը, Ուլահ-Պուզտան բրէնսինին եէլքէնէրի սուեա ինտիրսիկինտէն թէշվիգ օլարագ, այնի մուամէլէյի Եունանա գարշը տախի էլէ ալմաեա պագար։

Գիլմէսիզ քի, Ինկիլզ, Ֆրանսըզ, վէ Ռուսիա սէֆիրլէրինին, Աթինա գապինէթօսունա վերտիքլէրի նասիհաթլարը-նը, բու հու նէ կէօնա շեյ տիր։ Եունան գրալընը վէ վիւքէլասընը, ահալինին մէյլեեաթընա գարշը գօյմաեա դուտրէթլերի եօգ տուր սեյի զանն իսէրիզ։ Եունանլըլար քէնտի հէմմէկհէպլերի վէ հէմճինլերի պուլունան, վէ վագթի իլե քէնտիլերի իչին գան տեօքմիշ օլան կիրիալիերի, Օսմանլըլար հիւքմիթահէքնան չըգարմագլըգ խուսուսունա օլան նիեէթլերինտէն վաղ կէչմէյէճէքլեր տեսիտե զանն օլունուր։ Ֆագաթ շիմտիքի հալին ուզանմասը տախի անճագ Ռուսիաեա խաերըը պուլունմուշ օլաուզունտան, նէ եօլ իլե օլուր իսէ օլսուն, պու հալէ պիր նէթիճէ վերիլմէսի մանթլու պ իսիլիր։

Շիմտի, իշլերին պու հալի, Շարգտա պիր եանկին զուհուրինէ սէպպիսիեթ վերպիլճէճէյինտէն, Ինկիլթէրրանին նէնի գասմինէթօսու պու խուսուստա իճապ իսէն թէտպիրի շու եա պու սուրէթտէ մէվգրեի իճրայէ գօճաճագ տբր տեյի մէմուլ իթմէքտէյիզ։»

(Լէզմէրգան Էէ-լոս)

«Լինտիչէ բէյտա իսէճէք խուսուսլարըն քեաֆիֆէսի տախի մահվ օլմաեա եիւզ թութմուշ իլէն, մահուտ Շարգ մէսէլէսի, պիւթիւն զուվվէթի իլե եէնիտէն մէյտանա չըգարագ, նակէհան էվլօբաեա սարսմըշ տբր։

Պիր արա Թիւրքիա իլե Եունան պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուզու պուլաճաղը սուրէթի մութլագտա կէօրիւնմիւ։ շիմտի պիրազ կէնիշճէ նէֆէս ալընմաեա պաշլամըշ տբր։ չիւնքի, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, վէ Ռուսիա տէվլէթլերի եէքճիհէթ օլարագ, Պապը-ալիյէ թարզիյէ վիրմէսինի Եունան հիւքիմէթինէ իպրամ իթմէքտէ տուտուր։ Մ. Եալլըզ Ռուսիանըն պու պապտէ Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա իլե պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէսի, արմուտուն հէնուզ խամ օլմասընը պէեան իթմէքտէ տիր։

Էվլօբատա միւճատէլէ թահթընտա պուլունան պաշլըճա խուսուս, Պապը-ալինին, քէնտի միւթթէֆիգի պուլունան տէվլէթլէր իլե էվվելինտէն խթիշարէ իթմէյէրէք, նակէհան պէօյլէ պիր շէտիտ ամէլէ թէշէպպիւս էյլէմէքլիք գալարը վէրմիշ օլմասը տբր։

Ֆրանսատա, պու խուսուս հագգընտա հէրսինտէն զիեատէ թագվիյէթ պուլմուշ օլան զանն շու տուր քի, պու իշ Ավսթրիանըն թահրիքի իլե մէյտանա չըգմըշ տբր։

Պունտան ագտէմ Ավսթրիա տէվլէթինին, Ուլահ-Պուզտան վագտալարը հագգընտա նէ տէրէճէտ պիրիպիրինէ կէչմիշ օլտուզու, վէ մէղքիւր վագտալար զուհիրինտէ, քէնտինէ մուզեր օլաճագ սուրէթտէ Շարգ մէսէլէսինին հալինի միշահէտ իյէմիշ օլտուզու մէյտանտա պուլունտուզունտան, շիմտի Ուլահ-Պուզտանտաքի իսթիրալ ալեամէթլերի թէսքին խիրմիշ լքէն, Եունան թարաֆընտա պուլունան տահա պիւյիք վէ այնի ալեամէթլերի տախի պասթըրմաեա չըգըշմասընը, Պապը-ալիյէ նասիհաթ իթմիշ օլտուզու մէմուլին խարիճինտէ տեյիլ տիր։

Հալ պու քի, Պապը-ալինին, քէնտի քէնտիլեյինտէն պէօյլէ պիր թէէսիրլի թարիգ իթթիխաղ իյէմիշ օլմասը տախի հիսապտան տիշարը պրբագրլամագ։

Բրէնս Շարլընը Պապը-ալինին հարէքէթինի կէօրտիւքտէ, պիրտէն պիրէ թէպտիլի բօլթիգա իյէտերէք, եէլքէնլերինի սուեա ինտիրմիշ օլմասընտան ալշեքեար անլաշըլըը քի, իշլերին չնտէթլի պիր հալ քեսպ իթմէսի, անը թասհուպ խտէն Ռուսիա վէ Բրուսիա տէվլէթլերինին իշինէ կէլմէմէքտէ իսի։

Պապը-ալի իյիճէ միւշահէտ իյէտի քի, էկերչի Ռուսիանը պիրտէն պիրէ մուհարէպէ իթմէյէ վագթի օլսա, Ուլահ-Պուզտանը բօլթիգասը թէպտիլիւնէ պիր հաճէթ գալմագ իսի։

Հէր նէ գասար Ռուսիա տէվլէթի, Թիւրքիաեր գայիֆլէթմէք վէ Բրուսիա տախի, Ավսթրիանը պաշընա զայլէրը չրգարմագ արզուսունտա իսէլէրտէ, իքիսինտէն հիչ պիրիսի տախի, Ռումանիատա պիր եանկին զուհուրա կէլմէսինի, քէնտի մագսատլէրինէ խայբըը պիր ֆուրսատ ատտա իթմէմէքտէ իսիլէր։

Պապը-ալի, Ռուսիանը Եունան հագգընտա օլան ֆայիտէսիզ մուհասարէթի ի զէրինէ էմնիեէթ իսէմէգ։ Իշթէ Ուլահ-Պուզտան մատատէսի մէյտանտա տը։

Իմտի Եունանա գարշը թէտապիրի շէտիտ էյլէ ալմագլըգընն սրբասը իսի, վէ պիզճէ էն իհթիմալի կէօրիւնէն խուսուստա իշթէ պու տուր։

Եանի Ավսթրիանըն պիր սուլհ բօլթիգասընա սիւլուք իթմէքտէ օլտուզու հալտէ, Պապը-ալիեէ թէտապիրի շէտիտ իճրասընա գալգըշմասընը նասիհաթ իթմիշ օլմասընտան զիեատէ, Պապը-ալինին քէնտի քէնտինէ, մէղքիւր թէտապիրէ թէշէպպիւս իյէմիշ օլմասը։

Տիւէլի մուազամատան, անճագ Ինկիլթէրրա տէվլէթի տիր քի Ռուսիանըն Շարգտա իլէրլէմէսինի սուրէթի գաթիէ... հագգընտա քեամիլէս խայբըը պիր բօլթիգաեա սիւլուք իթմիշ տիր։

Իշթէ պու տուր, վէ պու օլսճագ տբր Ինկիլթէրրանին խարիճի բօլթիգասը։

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Էվլօբանըն մուվազէնէսի հագգընտա օլան թէպտիլատթլարը պիրա ֆիւթուր սեյր ութէմաշա իյէտի։ Իթալեա պիւյիւք պիր միլլէթ օլտու։ Ֆրանսա, Նիս վէ Սավոեա էեալէթլերինի քէնտի մէմալիքինէ պիրլէշտիրտի։ Բրուսիա պիթիւն Շիմալի Ամանեաեա հէման սահիպ օլտու։ Ինկիլթէրրա պունլարա պիր միւմանատ իթմէտի։

1815 սէնէսինտէն պէրու, օլ գասար ուզուն պիր միւտտէթ զարֆընտա, Ինկիլթէրրա, եալընըզ պիր տէֆա Էվլօբա մուհարէպէսինէ տախիլ օլմուշ տուր։ Վէ պուտա, անճագ Ռուսիալըարն Բըրութ նէհրինի կէչմէյէրինտէն նէշէթ իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրրանըն էհլի բօլթիգալարը, Թիւրքիանըն ահվալի վէ իլերուսի իւզէրինէ պիրիպիրինէ մուզայիր էֆքեարլարատա պուլունմուշլար իսէտէ, մէղքիւր մուհարէպէտէն սօնրա, քեաֆէսի տախի պիր խուսուստա պիրլէշմիշլէր տիր։ Եանի Ռուսիանըն, Թիւրքիաեա տօզրու իլերլէմէսինի մէն իթմէք։ Քեաֆիֆէսի տախի պիր ատէմ կիպի, գաթիէն գարար վէրմիշլէր տիր քի, Խթանպօլ հիչ պիր վագթի Ռուսիանըն էլինէ կէչմէսին։

Տիւէլի էճնէպիյէտէն պազըարը, պիր վագթի իչին, էօյլէ զանն իթտիլեր քի, Թիւրքիա մատատէսինտէն պաշգա, սայիր հէր խուսուստա քիմնէ խթէր իսէ, Ինկիլթէրրա թարաֆընտան պիր գօրգու վէ բէրվասը օլմաեարագ իճրա իսէպիլեր։

Լօրա Սթէնլի թա էօթէ ուճունա գասար իլերի արթրարագ, պու խուսուստա տախի Ինկիլթէրրանին պիր իշէ գարըշմագլըգտան կէրի տուրմաճաղընը պէեան իթմէք խսթէտի։

Ռուսիա զագէթալարը իչին, նէ ալէա պիր պէեանաթ։ Վէ իշթէ քեաֆիֆէսի եէքթիլ վէ եէքզէպտան, լօրտու միւշարիլեյհին բօլթիգասընը կէօյլերէ գասար եիւքսէլմէյէ պաշլատըլար։ Վէ էօյլէ իթիմատ իթմէյէ գալգըշարլար քի, հիւեա լօրա Սթէնլի, Թիւրքիա հագգընտա քէնտինտէն էվվէլ խարիճի ումուրլարը տէրիւհտ խտէնլէր թարաֆընտան գապուլ օլունան բօլթիգա թարիգինի պօզմուշ տուր։

Ֆագաթ Շարգ մատտէլէրի հագգընտա, պու եօլտա լեսան գուլանան պիր տիրլօմաթ, Սէն-Բէթէրսպուրիտան, վէ Մօսքուատան մատատան հիչ պիր եէրտէ հիւանիւ թէվվէճճիւհ կէօրմէյէ։»

(Մ-Ռըսթ Ռիվէ-ոան Էէ-լոս)

Նասըլ քի պաշգա տէֆա սէօյլէմիշլիզ տիր, պու տէֆա տախի Տեյլէ-Նէ... նամ Լօնտրա գազէթասընին թասրիք իյլէմիշ օլմասը իւզէրինէ, թէքրարէն տէր խաթրը իթտիրիրիզ քի, օգուեանլարըմըզ պաշլըճա Լօնտրա գազէթալարը պահալարընն բուհունա տիգգաթ իյլէմէլի տիրլեր։ Չիւնքի հէման Ինկիլթէրրա վիւքէլասընին նէ թարիգ թութմաեա մէյեալ վէ եախսա մէճպուր օլաճաղը, անդէրին եազարգասընտան քեասիլէս ատաշլիլարընը տէյլ իթտիրա օլունմասը ճայիզ տիր։

«Պիր նազըր, տէր Տեյլէ-Նէ..., Ինկիլթէրրատա պաշգա պիր շեյ տեսիլ տիր, իյա վիւքէլանին պիր ազասը, վիւքէլա իսէ բարլամէնթօնուն պիր գօմիթէսի, վէ բարլամէնթօ տախի։ միլլէթին պիր գօմիթէսի տիր։ Իմտի բօլթիգա տիւմէնի տախի էհալինին եէտինտէ տիր»։

Վէ մատատ քի, Ինկիլթէրրա էհալիսի, տէվլէթին ումուրու բօլթիգիյէսի իւզէրինէ պու տէրէճէտ թէէսիր սահիպլի օլմուշ տուր։ Իմտի անըն էֆքեարը այնասը օլան զազէթալարըն, սումուրու բօլթիգա իւզէրինէ պէեան իթտիքլերի միւթալեալարընն էհէմմիյէթի աղբրլըղընը քէշֆ իթմէքլիյի, օգուեանլարըմըզա հէվալէ իսէրիզ։

Փարիսատ թապ օլունան Բաթրի նամ զազէթատա, շու վէճհ իլե եազըլմըշ տբր։

«Թիւրքիա վէ Եունան գրիբարընտա իշլէյէն Շիլա նամ Ավսթրիա վարօրու, Շիրատան 350 կիրիտլի ֆամիլեա ալարագ, կիրիտե նագլ իյլէմիշ տիր։

«Եունանլըլար, իքի հիւքիւմէթ պէյնինտէ քեամիլէն գաթի մուամէլէ իսիլմիշ օլտուզուն պիլիր իքէն, անդէրին վարօրա պինտիքլէրինի կէօրտիւքտէ, հիչ պիր սէս տախի չըգարմամըշլար տբր։

«Բէրսիա նամ սայիր պիր վարօր տախի, այնի վէճհ իւզրէ 600 ֆամիլեա ալըպ կիրիտե կէօթիւրմիւշ տիւր։

«Հիւքիւմէթի մահելիյէ, անճագ մէրգուման ֆամիլեալարա սօրմուշ տուր քի, քէնտի հիւանիւ ռիզալարը՝ իլե մի վաթանլարընա ավտէթ իթմէքտէ տիրլեր։ Վէ պունա գարշըլըգ էվվէթ ճէվապը ալընարգտա, նիզամա մուզայիր հիչ պիր հարէքէթ վուզու պուլմամըշ տբր։

«Այնի վագթատա, 300 նէֆէր կէօնիւլ իւլէր, կիրիտե կէչմէյէ հազըրլանմըշլար իքէն, շիմտիքի հալ օլ նիյէթտէն կէրի տուրմալարը Ամերիկատա պուլունան

շարունակ. տես երես 2

խիթիյալ գամիթէսի Թարաֆընտան քէնտիլէրէ խիթապ խուլմըշ, վէ անլէր տախի տալըլըպ քէնտի ֆամիլիալարը եանընտա չէքիլմիշլէր իմիշ»։

Իսթանպօլտա պուլունան Օսմանլը Թէպաալարը իլէ Ռուսյա Թէպաալարը պէյնինտէ մուալլագտա օլան իշլէրին հիւսնիւ Թէսվիյէսինի տէր ուհտէ խուլն գօմիսիօնա, իշտա օլտուղունտան պէրու հէր կիւն, ալթմըշ եէթմիշ քիշի, Տեվլէթի-ալիյէ Թէպաիյէթինէ տախիլ օլմագ իչին խոմիսիօնա մէրմէքտա իմիշլէր։

— Պապը Զապթիյէտէ իքի ազատան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ օլունմուշ իտի։ Գօմիսիօնը մէզքիւր, Պապը–ալի Թարաֆընտան մուգարրէր օլան վազէտէ Իսթանպօլտա Թիրքի խալքը օլան Ռուսյա սէֆինէլէրինէ լազըմ կէլէն պաթէնթալարը վէ Ռուսյա Թէպաալարընա տաիր եէնի պասաբօրթլար վիրմէքտէ իմիշ։

Մէճլիսի մէզքիւրուն բէնչշէմպին կիւնքի իւչ Թէճէմմիւլիւնտէ, 74 պասաբօրթ վէ 23 տախի պաթէնթա վիրիլմիշ իմիշ։

Խայրիճէ քիմէնլէր, քէնտիլէրինի գանլը միլլէթտէն օլտուղլարընը Թաստիգ իտէճէ լազըմ կէլէն էվրագլարը օլմատըղը հալտէ, եէնիտէն պասաբօրթ իսթէմէքլէրինտէն, մուվագգաթ սուրէթտէ զապթիյէտէ Թէվգիֆ օլունմուշլար տըր։

— Իզզէտտին նամ վաբօրու հիւմայուն կէչէն չարշէմպին կիւնիւ Տէր-սէատէթէ կէլմիշ իտի։

— Տէվլէթլու Ֆուատ բաշա հազրէթլէրինին հարիգզէտէ օլան գօնագըն եէնիտէն ինշասը, տէօրթ պին քիսէ աղճէյէ քէշֆ խուլմըշ իմիշ։

— Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի պէրապէրինտէ պիր չօգ էճնէպի զապիթանը իլէ Ինկիլիզ մաղինիստա վէ աթէշճի կէօթիւրմիւշլէր իմիշ, քի մէզքիւրլարտա մէթլէրի չիմտիյէ տէքին Րուսլարա իհալէ գըլընմըշ իսէ, լաքին չիմտի անլէրին սատագաթը իւզէրինէ կիւվէնմէք միւմքին օլմատըղընտան պու Թէտպիրէ Թէշէպպիւս խուլմըշ իմիշ։

— Լէվանթ Հէրալտըն գավլինճէ․ Տէվլէթի ալիյէ, Ռուսյա մուարազասը Թէսվիյէսի իչին Րուսիա տէվլէթի Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլունան գօնֆէրանսը բէտա իթմէքտէ, վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի խարիճիյէ նազըրը լօրտ Գլարէնտօնըն ճէնաալէրի տախի, մէզքիւր գօնֆէրանս հազգընտա Պապը-ալի կիպի, գապուլիյյէթ կէօսթէրմէմէքտէ իմիշ։

— Շիրատան վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, Ինօսիս վէ Բրէթ հալէա մէզքիւր լիմանտա, վէ Թիւճճար կէմիլէրինին արգասընտա պուլունմագտա իրլար։

Հօպարթ բաշանըն Թէքլիֆլէրի սուրէթինի Բիրէյ կէօթիւրմիւշ օլան վաբօր, պու խապէրլէրին վաղթինէ գատար Շիրաեա տէօնմէմիշ, վէ անճագ իքինճի կիւնիւ ճէվապը բէկլէնէճէքմիշ։

Խմտի պու կիւն եարըն, պու ճէվապըն նէ օլտուղու անլաշըլամայէճէք իսէ տէ յագին օլունուր։

— Գազէթամըզըն նէշրինի բէք կիճ վագըթտա պըրագըմըշ իտին, պագը մուհիմ Թէլէկրաֆլարը վէ հավատիսլէրի, պիրագտան իլավէ Թարիգի իլէ նէշր իթմէկէ մէճպուր օլմուշուզ տըր։

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՐ

Դ.հկ.	14	Մէշչամ գաբամար . . .	43—
»	16	Աստղաձ աշըրլը	——
»	»	էն եէւքսէք	——
»	»	էն աշաղը	——
Բէօր			2

ԱԶԴԱՑԻՆ

Մագամի վալայի նազարէթի ճէլիլէ խարիճիյէսէ Թագտիմ գըլընան Թագրիր սուրէթի։

Սիս կաթողիկոսլուղունուն ինթիխապ վէ նասպ մէսէլէսի մուալլագ գալմագ իւզրէ պա բուխսաթի ալիյէ մահէլլինէ ալըքթ իթմիշ օլան եպիսկոպոս Նիկողոս էֆէնտի, բանհի բասթի օլան Թէքֆուրտաղընէ օրրայուպ կաթողիկոսլուգ սըֆաթը իլէ իճրայի ային իթմիշ օլտուղի խիթիպապ գըլընմըշ օլտուղնա նազարէն, Սիս Թարաֆընտա վիլայէթինտէ քէզալիք կաթողիկոսլուգ սըֆաթընը Թագընարագ խիթէտիկի բաշիպէրի եպիսկոպոսլըգ բուքթայէսի բուհանիյէսինէ Թէրֆիլ իթմէք կիպի հարաքէթլէրտէ պուլունաճաղի խիթիպալ օլունմըշ, վէ քէնտիսինին կաթողիկոս Թանըլմասը, վէ բուհպանլէրէ եպիսկոպոսլըգ բուքթայէսինի վիրմէսի միլլէթճէ գաթէն գապուլէ չաեան օլմատըղի ճիհէթլէ, իլէրուտէ սայի նէթիճէյի ինթաճ վէ պիր ախըրլըհի ճօնի ալընմայուպ էնվայի ֆէսատ վէ մահազիրի սավիէթ խաճէթլի իերքիար պուլունմուշ օլտուղընտան, միւճէրրէտ պէյն էլ միլլէթ պիր կէօնէ ֆէսատ վէ գըյլ ու գալ զուհուրընէ պատի օլմամագ իչին միւսմաիլէյհէ կաթողիկոս նազարի իլէ պագըլմամասի, վէ չայէտ եպիսկոպոսլուգ բութպէսինին իթասընա գալըշըչըր իսէ, հաայպիւլ այն սալահիյէթի օլմաղըլ ճիհէթլէ ֆիլ հալ մէն վէ թէֆ գըլընմասը, վէ պիրտէ Սիս մանասթըրընըն մալի օլուպ Ատանատա քէայն քիլիսէմիզ մէմուրլէրի պէնտէլէրինէ Թէվտի գըլընան գիգրամէթ էշեայի միւթէնէվվիլէսի ալմագ խոթէր իսէ, սալա վիրտիրիլմէմէսի գըմընտա իսթիլդարնըն իճրասընի ամիր Հալէպ վիլայէթինէ խիթապալ մուէքքէտ ըլ մատըն պիր գըթա էմիրնամէի սամիի հազրէթի Սատարէթբէնահիլէրինին Թասթիրի պույուրլմասը վէ հէր հալտէ էմր ու ֆէրման հազրէթի մէն լէ հիւլ էմրինտիր։

1285 ճէմազիլ ախըր 9
1284 իլուլ 13

Խուսուսի մէզքիւրէ տայիր նազարէթի միւշարիլէյհա ճանիպընտան չըքէֆ վարիտ օլան Թէզքէրէյի սամիի սուրէթի տիր․

Բուխսաթլըլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Մուգատտէմա Սիս կաթողիկոսլուղընա էհալի Թարաֆընտան ինթիխապ օլունուպ մուախխարէն վուգուէ կէլէն իսթիխրաֆ վէ միւնազաաթտէն տօլայի, պու Թարաֆէ ճէլպ օլունմուշ վէ ինթիխապ վէ նասպի մէսէլէսի մուալլագ գալմագ իւզրէ վազը օլան իսթիասընէ մէպնի, կէչէնլէրտէ բուխսաթ վէ Նասպի եպիսկոպոս Նիկողոս էֆէնտի հագգընտա տիւզ օլունան 1285 ճէմազիլ ախըր 9 Թարիխլի Թագրիրի սաալիլէրինտէ էֆէնտիի միւմաիլէյհին ինթիխապը մէզքիւրէ իխթիմալին մէզքիւր կաթողիկոսլուգ ամալըրինէ վաղը եէտի միւտախալէ իլէմէսի միւնթէմիլ պուլունտուղի, վէ պու իսէ ճանիպ օմահաճաղի պէյան վէ իֆատէ գըլընմըշ օլտուղունտան, միւմաիլէյհ ճէլպ իլէ օլ պապտէ քէնտուսինէ Թէնպիհաթը էքիտէնին իճրասի զըմընտա Հալէպ վիլայէթինէ Թահրիրաթի սամիյէ Թէսթիր պույուրուլմաշ օլմադ իլէ պէյանը հալ սիյագընտա Թէզքէրէի մահսուսայի Թերգիմ գըլընտը էֆէնտիմ։

285 րէճէպ 19 (Իմզա)
284 Թէշրինի էվվէլ 23 ՍԱՖՎԷԹ

Սոյն Նիկողայոս եպիսկոպոսի ուղղակարութեան վրայ Ազգային լրագրաց մէջ հրրատարակուած զրոյցներուն վերջ տալու համար արժան դատուած է այս անգամ սոյն խնդրոյն նկատմամբ պատրիարքարանի ու Բ. Դրան մէջ եղած վերջին բանակցութիւններն հաղորդել հասարակութեան։

14 դեկտ. 1868
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պոլիս. (Կնք+)

Սըրբազան Պատրիարք հայր հազրէթլէրինի միլլէթտէն ուզագլաշտըրըլտըղըն խուրլըն քի, պաշընտա պուլունան մէճլիս իմիշ, զիրա, մէզքիւր գարմագարըշ պիր մէճլիս պաշընտան տալըլտանպէրու, եալըշ եալըշ միլլէթէ եագըն կէլմէյէ պաշլատըղընը պիլ, մէմնունիյէթլէ կէօրմէքտէյիզ։

Միլլէթիմիզին կիւրիշի, պիւյիւք էսէֆ իլէ սէօյլէրիզ քի, էհալինին ճահիլլէյինտէն վէ չաշգընլըղընտան նաշի, հէր ծիհէթլէ Բաթրիքխանէյէ պագըլըր պիր

Թարզտա պուլունտուղունտան, սէքիզ սէնէտէն պէրու, տինտամըզըն կիւզիշինէ նիսպէթլէ, պէք չօգ հէրիւտէ գարըշըգ տըր․ էյէր եալընըզ միլլէթի սէվէր, միլլէթ նէ խուտէկին պիլիր, վէ միլլէթ խորքուսունէ հիչ տէյիլ իսէ Ֆիւզըլճէ միւզթէրիպ պիր մէճլիս, վէ հաթթա պիր Թէք ատամ, Բաթրիքխանէնին խորքուսունու տէր ուհտէ իթմիշ, վէ եալընըզ պիր սէնէ օրտուն էհլիյէթ ու մուհապպէթ վէ գայրէթ ու զէք չալըշմըշ օլսա իտի, չիմտի միլլէթի պաշգա հալ վէ պաշգա տավրուստա կէօրէճէկիմիզ, զիրրէճէ չիւբհէ եօգ իտի։

Կէչէն կիւնլէր սըրպազան Պատրիարք հազրէթլէրինին Պապը-ալիյէ կիթմէսի իւզէրինէ, Մասիսէ, պազը բուհանի վէ ճիսմանի գէվմէթըն Պապը-ալիյէ չարըլմասը մէզքէնէսի եազըլմըշ իտի․ նասըլ քի իճթիմալը բէք եագըն կէօրիւլիկիւմիւզտէն, պիզ տախի Ճիւմա կիթթէսի իչին պազը գաթիլար չագըրըլմըշլար, վէ կիւէճէգլէր իտիշ տէյլի եագըրըշ իտիք։

Հալ պու քի սօնրատան պօրքըմըզ մահիւմտա կէօրէ, մէյլի Պապը-ալիյէ կիթմէք իւզրէ, իւս Բաթրիքխանէտէ Թէճէմմիւ իտէմէք իւզրէ, Բաթրիք էֆէնտի Թարաֆընտան, եպիսկոպոս վէ արքեպիսկոպոս էֆէնտիլէր չաղըրըլմըշ իմիշ։

Պիր չօգ տաաման միւմտիլէյհիմ սրբազանլարըն իքի իւչ տէֆա սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրինին իւզէրինէ կիտէրէք վէ միւտաաֆը նէ իսէ իճրա իտէմէյէրէք կէլմիւտօնիւքէրլէրինի կէօրիւյօրուզ, պիզիմ կիպի Թէպաասըմ իլէ կէչմէքլիգ, իլա սիլթէմէր իթմէքլիկ պաշլամըշլար իտի․ լաքին իշթէ պու տէֆա անլաշըլտը քի, պօշ եէրէ կիթմէմիշլէր, վէ պիւյիւք Թէէսսիւր բէյան իլէմիշլէր իմիշ․ Շիմտի քի, չիւնքի գատար նիչէ պիւյիւք մէզհէպէ մասսուսլէր իչին, քէնտիլէրի չարըրարագ բէյ սօրմաեան Բաթրիք էֆէնտի հազրէթլէրի չու [illegible] տէյլէ մի իմիր տէյի սիւալ խալէմիշ իմիշ, չիւնքի օլագյալլարտան պազըրընտա [illegible] վէ պազըրընտա տախի [illegible] ճի եագըը իմիշ․ վէ մէզքիւր եպիսկոպոսլար մէճլիսի, Բօմասըն Թէճմիւ իւնտէճէ օլան մէճլիս զաապ կիւրիւլ պիր իչ պիրթիւրէք, [illegible] տէյի գաբար վէրմիշ իմիշ։

Նայէ՞սը ճէօմիմիթ, պիրտէ սուբուրտա Բաթրիգ, Բաթրիքխանէ, վէ եպիսկոպոսլար իչ կէօրմէյօրլար տէյի սրգյալար, սիթէմ իտէր, վէ գայէթ տարա հարֆէնտազըրգ իթմէքլէ սէպէպիյէթ վէրիր։

Պապը-ալիյէ տաամ չագըրըլտըղը հավատիսէ եանլըշ իմիշ․ սըրպազան Պատրիարք հայր հազրէթլէրի, իշտէ էվվէլքի գըրըշըգ մէճլիսինին իւզէրինէ, այնի էֆէնտի, էհլիյէթ վէ միրուվէթտէ պուլունան պիր գաչ քիշի տավէթ իտերէ խուիլէրէք, քէլ եախէլ տավէթ իտիլմիշինտէ, միլլէթին սաաթի սէլամէթէ վասըլ օլմաղըլ, լագըմ կէլէն մահալէ իժթիտէ իւյեշփիքինէն, մուզմիթինէ եախթի եաշլըն վէ խալուս եարըն պիր պօշ կէօրիւեան եա կէօթիւրթիւլ, չարըէմպին կիւն եաքի չամանտա, եաքի պիրտ վէ եաքի Թարզըլ միլլէթի պաշգա տօյիս իլ պիր խալիս Թարաֆինտան պաշգալըրմաշ իմիշ․ ․ ․

Սահի՞հ մի տիր չու սօնրագի հավատիս։

— Պիզ պիլմէյօրուզ։

ԲԷՑԹ ՊԻԱՑԻՆԻՆ ՊԻՐ ՄԷՍԷԼԷ

Մ[illegible] 824 [illegible]

Հայլար պիզ հայէտ նէ տէրտլիգին նէ օլտուղուն պիլմէքտէյիզ, վէ նէտէ տէրմանը հէր նէ իսէ օնու արամագտայըզ․ պիզ գանի իթմէքտէյիզ քի, մէմլէքէթ մահրուսէյի Շահանէտէ մագհար պուլունմուշ օլտուղումուզ խիթիեազըթ, Թարիֆը մէտէնիյէթէ իլէ-

բուլէմէքլիքէ քեաֆի օլմատըղընտան, եէնիտէն եէնի իխթիեաճլարա միւհթաճ պուլունմագտայըզ, վէ եախօտ, իհթիյաճլարըմըզ պուլունմագտա իտի, փէքէսի կէօսթէրմիւշ պիւյիւք էմէքլէր մէօլան մանիյէրտէն նաշի, հէրի գալմագտայըզ․ Հալ պու քի, պու միլլէթ պիր խէթա տըր․ զիրա, հէր չի Թիւրքիյէ, ումում տուրէթտէ, միլլէթ լիտահէթլուգա միւհթաճ տըր․ Թագըմ, գաթէն մալը պուլունմագ գումուգ իթթիֆագըթըն, եալընըզ օնտա միլլէթին գատր ու գըյմէթլէրինի միլէճէք օլսագ, վէ տէրքեար օլան սէրմայէսինի վէ սուհուլէթ ու միւսաատէ մուզաֆֆէր հալտէ, էյէր ալլանէ վէ քեամիլանէ սուրէթտէ չալըշմագ օլսագ, միլլէթ չիմտիքի հալինտէն, վէ հէմէն եալընըզ օն սէնէ զարֆընտա, եէրքերինէ աշէրէճէ գէաօտ եէքէտէն կէտէճէկիմիզ չիւպհէսիզ միւսպէթտիր իտի։

Նէ՞ տիր էն պիւյիւք իհթիեաճըմըզ․ պիր խէր վէ Թամամ պաթրիքխանէ վէ եախօտ միլլէթ խորքուսի, վէ հէր Թարաֆտա սըրասընտա մէքթէպլէր աչըգ, վէ Թահսիլի ումում վէ ֆիւնունի վէ սանայի չալըշըպ իւզէրէ իթմէք։

Պու իքի խուսուստա քէ՞մ մանի օլմագտա տըր պիզէ, Ալա՞հ մը, չէյթա՞ն մը, ամ՞թ մու, միւսլիւ՞ն մի, տի՞ն մի, մէզհէ՞պ մի, տէվլէ՞թ մի, Ինկլի՞զ մի, Ֆրանսըզ մը, քի՞մ տիր, սէօյլէյինիզ․ Նէ՞ իմթէնիք տէ հիւքիւմէթի Օսմանիյէ իճաապ իթմէքտէ պիզէ, գա՞նգի իւմահալթա չալըշըրըզ, պիզէն պաշգասը մանի օլուր պիզէ․ վա՞ր մըտըր քէնտիմիզտէն պաշգա, քէնտի իչիմիզի պօզան, վէ պիզի Թէնպէլլիկէ կիթտաղըմա իւղրա իտէն։

Քիմտէ՞ն տիր Թէչէքքիւլի, բաթրիքխանէմիզտէ՞ն մի․ քի՞մ տէյիլ պիզէ քի բաթրիքխանէտէ օթուրանլար պիզէր մէյտանտա օլմագլար․ եա գաթ թարա պազարտա պիւրհանէտէ, վէ բաթրիքխանէ պօրտուս պիլմէմէսիտէ, Թա-

Քիմտէ՞ն տիր Թէչէքքիւլի, Թալակին խուրճարըրքլաղա՞ն մը, աւաճնութլուգտա՞ն մը, չօրպաճըլըղտա՞ն մը, մէքթէպլէրտէ՞ն մի քիրի քիլիսէլէրտէ՞ն մի․ Ֆիւր խուրճուլարըն քէնտիմիզտէն Թէլիմ քի, պօրտալիւրտէն հիւսթիւմամիւզի Թագթիլ քի, պունլարըն հէպսի կեօրտիւկիւմիւզտէն պէկլէնէճէք կէօնիւլի քի՞մ օրթագտա, քի՞մ լաշախտա, քի՞մ չալըշմագտա, իւմի՞տ կէլէն պաշգայէ քի՞մ վէրէճէք, վէ խըլըշ պուտեն ֆէտաքեարլըղը քի՞մ տէր ուհտէ խալէճէք տիր, Զի՞ն իշլէրմէթօրումու, Ճամբո՞ն Թագթօնամա, Սի՞մ հիւքիւմէթ մի, Ինկիլթէրրա՞ գըրալիչէսի մի, Իթալիա՞ գրալը մի, Միւսթէմլէքէ-Ամէրիգա՞ բէյսի մի քի՞մ, Օսի բաշա՞ մը, հազրէթի Փէթթ վարէնակի՞ մի, Օսման մը, Հօսմա՞ն, Սաղըզ մը, Աւետի՞ս մի, Թէքրարէն սօրարըզ քի՞մ։

Պիր քէրրէ էլիմիզի անընըզա գօյալըմ, տիւչիւնէլիմ, ագլըմըզա պաշվուրա՞մ Թօփլանալըմ, Թանըշալըմ պօլթամա, պըրագալըմ էսքի գավղալարը, չու սօն սէքիզ տաղուգ սէնէտէն պէրու, վէ պըրագալըմ Թաչալլուգը, եալընըզ նէ՞ֆսի Իսթանպօլտա, այնի քիմսէլէր իւմիտ էյլէր պիրիտէն միւթէհամմիլ Հայ պուլունտուղումուզ հալտէ, խարէճէ միլլէթին պիր հիւմմէթ նիգտար քէմալ իթմէսի, վէ Թօպալան խօրհուրտլարըն ֆազիլէթլէրինի Թանըմամ, վէ մէքթէպլէրին սըրասընտա կիրմիւշ իւչին, նէ՞ գալտըգ չէքսագ, քի՞մ իմթիք, նէ՞ գաչալըմ, Հայլար հէր քէս քէնտի Թարաֆընտա, ամմա ճէմ վէրիլմիշ փարայէ, էլինին պուլունտուղու կէլիրի, վէ Թօպլա-

ձա, միլքճէ, միլլէթճէ, վէ բէտէր ու էմլաքճա պօրճունու զատն օյսն ֆիլյ ու հալէքէթլէրունէն, հիչ տէյլի խալ ևիւզունէ պէլիւսնի նորա իճթունի՞զ մի. պէւմ պէլիր քի, հաշա՛. Խլմի, էօյլէ օլուր գասաքէմանէ՞ն ալը թէչէքքիւմիզ էկէր թէչէքքի իճմէք ճայիզ խալ, հէր քես քէնտի քէնտիլիզտէն թէչէքքի խալը, վէ օլիւր բոռուսուտմուզ եէրսէ, հիչ տէյլի իսէ, զաժիր ու զիմմէթլիզտէն ուճունուրաղ, կէօզլէրիմիզ էօնիւնէ՛ պաքսալըրըզ. Էլիմիզտէ էն պիւյիւք թէսալհիւլիզ, վէ ամիլիզտէ էն պիւյիւք խալսթըմըզ վէ նալոււ պէհանէ վէ վէսիլէմիզ «Աստուծ սէնտէ, պիր պէնիմ իլէ նէ օլուր, փարայն միլլէթ վէ նալոււ մանհէլլէլի ունչէնալուն, պէնիմ իչիմ վար տըր. պէնիմ չօլուղ չօճուղում վար տըր, պէնիմ չէքմէճէք ևէրիմ վար տըր, պէն թիւճճարըմ, պէն սարրաֆըմ, պէն գաբուսա մէմուրում, պէն էսնաֆըմ, պէն ֆուգարըմ, վէ պէն ուչաղըմ, վէ զայիֆհըմ, վէ զայիֆիմ» տիւէքսէն խալսրէթ տէյի՛լ մի տիր.

Անը՛ս տըր, Հա՛յլար, քէնտիլիզտէն զաթը խալս խոէրէք, խալբիմնէն, վէ օ տու մէյտէն թէպտիրինի իրթիքիաւ իլէ հիմայէթ, խմատ վէ մուավէնէթ խիւլկա վէ խալիմիաէ կէզմէքլիւսիմիզ, ահը՛ս տըր. Հէչ պիր ևէլտէ, եա մանէվի պիւյիքսէ, վէ եախօտ եալընըզ մատտի եա մանէվի սէրմայէյէ, եանի ազլ ու մալիւմաթը իլէ պէյնաղէր պիր մըդտարտա քաբուսա, վէ եախօտ եալընըզ բարասա, վէ եախօտ եալընըզ ազլ ու մալիւմաթա մալիք օլմաեանլարա, սէրմայէ վէրէրէք իշ պաշընա կէչիրմէք, ասէթէն օլմադըղը հիպի, քէնտի հուզուրունու թամինըզ հիւֆզ ու վիզայէսինէ չալըշմաեան պիր խալըզա տախի, միլլէթ նազարըլա պազարազ, մատտի վէ մանէվի սուբէթսէ հիմայէթ վէ խմատ ու մուավէնէթ իթմէք, հիչ պիր տէվլէթին ուսուլէնտէն տէյիլ տիր.

Ֆարզ խոէլմ.քի, Թէպտիլի մէզհէպ խոէրէք օլուզ զաթօլէք, նէ՞ տիր կէօսթէրէճէյիմիզ Ֆրանսա տէվլէթ վէ միլլէթինէ, ալաճաղըմըզ միտալը թէպտիլհլէ՞ր մի, նէրտուլթի՞նմու, փարդապետ զալըդաղ պիւրինճինի՞յէ մի, եօդսա մաբալէրնէ՞ր մանասըթըրը մը, նէ՞ հինէրիմիզ, վէ նէ՞ եաէրիմիզ վար տըր տիւնեատա, նէ՞ խըրոմէթ իթմիշիզ տիր Ճիմիէլէթի պէչերիեէյէ, նէ՞րեաէ տիր մէքթէպլէրիմիզ, նէ՞րեաէ տիր մէտրէսէլէրիմիզ, նէ՞րեաէ տիր քիթապլըգըմըզ, զազէթալըրըմըզ, ճէմիյէթլէրիմիզ, թէադրօլարըմըզ, գըրաաթխանէլէրիմիզ, նութգխանէլէրիմիզ, Ֆապրիգալարըմըզ, ռասմխանէլէրիմիզ, ամիթիզալանէլէրիմիզ վէ զիրաաթ մահելլէրիմիզ, մէկէբչի, «Օրհնեալ է Աստուած, պէն գաթօլիկիմ, չիմտի պուլտուն տինիմի, իմանըմը վէ ճէննէթիմի, բաքըմը» տիւէ միւլէ, չու չիմտիքի ճահիլլէյիմիզտէն գուրթուլմուշ օլու՞րմուշուզ.

Հա՛յլար, էյէր թիւրքիստա ահրալանաճագ պիր գաչ միլլէթ վար իսէ, պիզ Հէրպիննէն զիեատէ թայիֆէ չաեէսթէ պուլունմագտայըզ. զիրա, պիզլէրճէ ևէրտէ մէքթէպլէր վէ մանասթըրլարըմըզ, վէ կէնիչ վէ մէւզիթ սահիպլէրիմիզ պուլունուրուն, վէ քահիֆէյի ուլէմանըլարըմըզ, օտտու վէ տօնանմա իւրմէթլէրինէն սդի պուլունուրայար թագսիրաէ, քիւլլի վազիֆէլէր, սայէթէնպէլէմէէ կէչիրմէքտէ, վէ չալըշմագըզըն կէչինմէնի արզուսունտա կէզմիիլիմիզտէն, ալթընտա եաթըրլա ամզըրզը եօգսուլ տօղրու աչմաղ իչին, օլմուշ արմաւ աղաճլարը արամագտաըզ.

Էվվէլ, խալսմ տէլիգանլըլարը, կիտիպ սէնէլէրճէ զուրպէթլիքտէ չէրիւյէրէք, վէ միլք ու վաթան ու պունուա ճանն ու մէնի ֆէտա խոէրէք, ուրում ու Ֆինօսն, սաեաս, Թիճարէթ վէ գիբաաթ մէյտանըլարըն վէ պօրճլարըն պիզէ պըրագըրլար, վէ անլէրին բէտէր ու վալիտէլէրի կէօզ եաշլարը տէօքէրէք նաքի հալէթմէ եանդողէրը, վէ նիչէ ճիհէթիէ զարարսըզ օլուսըլարը հալսէ, պիզ խալ, թէնպէլլիք վէ պօչպօղազլըք սահրաօրտա բիւ գիմեա՛ տիլամագտաեըզ.

Փու նօքթէտա, Հայլա՛ր. զիտատէճէ տիքզասթ խալըմ տըր. Էվվէլ, խալսմ տէլիգանլըլարը մէյտանը մու հալսէտէ, պիզիմ իչինտէ չէնէ գալչը կէօքայէր կէբէրէք զանթը տէօքտիւրէրի, վէ նիօպէթլէրին կէչիրերէք, վէ նախօտ ֆիւթուհաթըր խոէրէք, սիլալըթա տէօնտիւքլէրինտէ, պիզէ մէյտանը թահսիլի ուլում ու ֆինունտա, ճէհալէթէ զարչը զազանմը օլուզ զումուզ ֆիւթուհաթ սանճագլարըյըլ անլէրի գարչըլաեաճագ, անլէրի թէսլիյէ իտէճէք, անլէրի թէչվիգ իտէճէք, վէ անլէրէ հօճալըգ խոէրէք, թէհլիքէ էֆքեարլարընա չալըշաճագ եէրտէ, միւզաֆէրի օլարագ, անլէրին սիւահլար թալիմի իչին սարֆ իթտիքլէրի պի պարա վագըթլարը, պիզդէ զահմէթէր վէ մէչլիսլէր, վէ եախօտ էվլէր քէօշքլէրինէ, պազը չարշը զաթէհրէրի, վէ ֆաճիր սամանթաչլարը, վէ քիարդա օէօնկսապը իլէ լազըմզիւլէնթլէրէ սարֆ իթմէքտէյիզ.

Թա էվվէլտէն պէրու, պիզաէ, թահսիլի ուլում ու Ֆինունի զիմիրնաա, խաբալաշտն զիեատէ գօյալըմ, զէնկինլէր, խոթիսա վէ իհթիեաճ վար խոէ կին քի՛մ նիքէաէ խոէ պիլիր. վէ քիւպիլէ ուէյիլ եալընըզ թաշաալարտա, հաթթա նէֆսի խոճանոզօլու տախի, հէման բէաֆիֆէյի մէքթէպլէրիմիզ սէֆիլ պիր հալտէ պուլունուեօրլարսա, պինիէրճէ չօճուգլարըն վէ տէլիգանլըլարըն սօզպաչլարա կէզէրէք, հալտըն վէչ խմլարը էվլատ իթմէքտէ օլուզ գըրըն քի՛մ ճէրէտ խոէալըր.

Ցեղ—ծ .

— Ահաւասիկ անցեալ օր Սեփաստիոյ ոսկերչներուն գանձանակէն, բողոքականաց բաժին հանուելուն դէմ եկած պաշտօնական բողոքին օրինակը, որու վրայ արդէն ասկից առաջ խօսած ըլլալնուս հիմայ նորէն խօսելիս աւելորդ է.

Առ ամեն. Պատրիարք սրբազան Հայր եւ ազգասիրամ տեարք Խասն ժողովոյ.

Շատերուն ծանօթ է որ տեղւոյս էսնաֆներուն շատերը իրենց մէջ ինախմեաց անտի գանձանակներ ունին որոց արդիւնքէն քաղաքիս աղքատաց, վանուց եւ դպրոցաց պատկանեալ տուրքերը անտրտունջ կը վըճարեն՝ ոսկերիչ էսնաֆն ալ յուղեալ սոյն մարի նախանձէն ասկից վեց տարի յառաջ իւր բոլոր վարպետաց համակամ հաճութեամբը սոյն կերպով գանձանակ մը կըհաստատէ, բայց ասկէց մէկ քանի ամիս յառաջ մէկ քանի խռովարար անձինք անձնական վէճի մը համար էսնաֆին մէջ գըժտութիւն ձգելով մէկ քանի արբանեակներ կը վաստկին եւ կոկոսն յիշեալ գանձանակէն բաժին պահանջել, վէճը կը տաքնայ, յառաջնորդարան կը դիմեն իրենց երեւակայեալ իրաւունքը ձեռք բերելու անաեղի յուսով, եւ երբ հասկէ իրենց իրաւունք չունենալը կը լսեն կը դիմեն տեղւոյս փաշափայն կառավարչին, նա ալ գործին պատմութեամբը լսելով ազգային հոգեւոր ժողովոյ որոշման կը յանձնէ, նա ալ իրաւ կընէ թէ այս ստակը (որուն գումարը ութը հազարի կը հասնի) գանձանակի ըլլալով վագֆ կը սեպուի, եւ հետեւաբար չկրնար բաժնուիլ. Ասկէց յուսահատեալ յիշեալ անձինք որք ամչուշտ ստակ մ'անգամ յօգուտ ազգիս ձգած չեն նոյն գանձանակին մէջ կերթան բողոքական կըլլան իրենց պահանջը ձեռք բերելու խոստումներէն հրապուրեալ. Մնացածները որ քառասուն հոգի են եւ էսնաֆին հինգ վեցերորդ մասը կը կազմեն կը բերեն գանձանակին պարունակած ամբողջ գումարը ազգին կը յանձնեն դպրոցաց համար, եւ այն ատեն հոգաբարձուք բողոքականաց ազգապետին եւ ուրիշ մեկ քանիներու հետ սաստիկ վիլայէթի մէճլիսի միւֆէթթիշի հիւքքեամին մեծ զատաւորին հուզուրը մուրաֆայի կելլան, եւ իրաւունքը Հայ ազգին ըլլալը յիշեալ էֆէնտին հըրապարակաւ յայտնելէն յետոյ կըսէ, «սիզ կիտիպ բահաթ օլուն արթըգ պիզ պունուն իւզէրինէ պիր միւթալաա սահա խոէլմտէ, պաաէհու սիզի չազըրըրըզ» հոգաբարձուք կը մեկնին եւ կոպսան գործոյն եւբոկայութեամբ. մէկ մ'ալ ի զարմանս կը լսեն չարաշի մը եարը որ ոսկերիչ էսնաֆին երկու գանձանակներու վրայ իրաւ բռած եւ բանտարկել տուած է գործը ազգային կերպարանքէ հանելու համար, որչափ որ ասոր վրայ բողոքեցինք առանց մուրաֆայի մեր անժխտելի իրաւանց բռնաբարուլուն՝ անսպելի եղաւ, ի վերջոյ փոխ. առաջնորդ Ս. հայրն ալ Դուռը թագրիր մը ըրաւ որ կուզէր խմանալ թէ, տրուած իլամը ինչ սկզբան վրայ հիմնուած էր, եւ թէ քանի որ ամէն մարդ աճնէտով կամ ուրիշ պայմանով այդ գանձանակին մէջ քանի ստակ ունենալը չգիտեր, ու գոնե ամեւայն չիկայ, ի՞նչպէս կրնայ աս կերպով հաւքուած ստակ մը բաժնուելու համար իլամ տրուիլ. նա ալ անպատասխանի կը մընայ, ուժը տասը օր բանտարկեալ կը մընան յիշեալ երկու գանձանակները, յետոյ մէկը հիւանդ կինալով թող կը տրուին, թէ եւ փակ. կառավարիչը, եւ ալ ֆթէրտար պէյը իրաւունքը մեր կողմը ըլլալուն համոզուելով, կուզէին որ աս դատը նորէն անանուն ինկրկայութեան ազգային. սակայն միւֆէթթիշի հիւքքեամը կը յամառի իր տուած իլամը չհերքուելու համար, որով ի բնէ անտի մերայնոց հետ ունեցած հակակրութեամբը կը յայտնէ, իլամը բողոքականաց տալով Բ. Դուռը դրկած է որպէս զի էմիրնամէով վերահաստատուի. Ահաւասիկ ամեն. բարձր. սրբազան հայր եւ ազգասէր տեարք, մեր Ազգին իրաւանց ինչ ասակճանի բռնութեան ենթարկուած ըլլալը, չորս ատեն բողոքականք կը յաջողին, շնորհիւ տէրութեան բարձր. պաշտօնէի մը, Հայուն իրաւունքը ոտից կոխան ընելու, ինչու որ Հայ ազգը սորված է համդուրժելու ինչպէս որ ցարդ համդուրժեց սաստիկ վիլայէթին մէջնի մեր Օգոստափառ կայսեր շնորհած վիլայէթի օրէնաց 19 րդ յօդուածին տրամադրութեան հակառակ անդամ չունենալով, որ վեց անդամ կը տնօրինէ, երեք միւսլիմ եւ երեք քրիստոնեայ, իսկ հոս վեցին չորսը տաճիկ մէկ յոյն եւ մէկ բողոքական կառնուն որոց առաջինը 60 տուն, իսկ երկրորդը տասը, տասներկու տուն բնակիչ ունին, հայերը դուցէ 2000 տուն բնակիչ ունենալնուն համար է որ այն իրաւունքէն ալ զրկուած են. Ասոր պէս եղած է նաեւ խաւրէի մեծ մէճլիսին մէջ առանց քուէի 15 տան պապականէն հայուն արիւնառւչա թշնամին Պետրոս անուն անձին անդամ ըլլալը, եւ լիվայի թէմիզի հուզուլին համար ազգաց քուէով ընտրուած հայը հանելով տեղը պապական դրուիլը, որք բոլ օրինաց ոչ երկու այլ մէկ անդամ մ'անգամ ունենալու իրաւունք չունին. 1500 գահեկան տուրք կուտան տէրութեան 12000 գահեկան ամսական կառնուն. ուստի յոյս բարձր. սրբազնութեան ձերում եւ ազգասէր տեարդ զնելով սոյն մեր իրաւացի բողոքը կը խնդրեմք որ բարեհաճիք զատ զատ թագրիրով թէ յիշեալ ազգային գանձանակաց բռնաբարուիլը Բ. Դռան ներկայացնելու, եւ միւֆէթթիշի հիւքքեամին ալ առ ազգս ունեցած հակակրութեամբը վսեմ. Շէյխ-իւլ-իսլամ էֆէնտիին իմացնելով սոյն ազգակործան եղելութեանց առաջքն առնուլ, որպէս զի Հայն ալ ճաշակէ այն երջանիկ արտօնութիւնները զորս մեր Օգոստափառ Սուլթան բարեխնամ հայրը շնորհած է ի յառաջագլխութիւն եւ յանդորրութիւն իւր հպատակ Ազգաց, ի շնորհս որոյ,

Մնամք վասն անդին կենաց հայրախնամ սրբազնութեանդ եւ բարերար տեարք բարեմաղթու առ Աստուած.

Ի դիմաց քաղաքական Նորակազմ ժողովոյ.
Ի Սեփաստիա.

Ատենադպիր	Ատենապետ	Նախագահ
Ն. Մ—–—է	Յ—–—Բ—–ն	Խ. Տ. Պէ—––
Փօղ—–եան	Պ—–լեան	Վ—–—եան

Ի դիմաց Սենեքերիմեան ընկերութեան.

Տեսուչ	Ատենապետ	Ատենադպիր
Պէ—–—	Մ. Գ—–—	Մ—–—է Ն.
Պ—–օղեան	Գ—–—–եան	Զ—–եան

— Լսած էինք որ՝ Ս. Պատրիարքը Բ. Դռան Երթալէն վերջը, եկեղեցական եւ աշխարհական դասէն խումբ մը ազգայինք Բ. Դուռը պիտի հրաւիրուին եւ ազգին արդի վիճակին վրայ կարծիքնին հարցուի.

Բայց այժմ ստոյգ աղբիւրներէ կիմանանք որ՝ այս լուրն անհիմն է եղեր եւ Ս. Պատրիարքին Բ. Դուռն երթալը ուրիշ բանի համար չէ եղեր, այլ ինքը անձամբ Խասն ժողովոյ անդամոց ցանկ մը չինելով զայն Բ. Դուռը ներկայացուցեր է վաւերացման համար, եւ ընդունուեր է.

Շատ լաւ մ'է այս, որ՝ ասկէց վերջը Ս. Պատրիարքը, «ես ինչ ընեմ ժողովքն այնպէս որոշեց» ըսելուն տաջեւ պատասխ. ինք կը քաշէ եւ բոլոր ազգային պատասխանատուութիւնը (եթէ կայ պատասխանատու) ինքը կստանձնէ քանզի ինքն է իր ժողովին ընտրողը.

ԳԱԹԻԼԻՆ ՃԷՅԱՍԸ

Մ—–—–ի 827 ինճի ն—–—–ն դ—–—ը.

Ուիլըմըն վէ Ճէյմսին օլ սապահքի էրքէնտէն, բօսթանճէնին էօլթիւսի ալթընտա նէ եօլտա պիր միւքալէմէտէ պուլունտուղլարըն Մօրիս իթտիք, չիւնքի սըրա օլ կիճէի վուգու պուլան հալլէրի Թարիֆ իթմէ'յ լէյէ կէլմիշ տիր.

Կիճէ տիր. նարը կիճէ օլմուշ թամ ալօրթ սաաթ վար տըր, եանի Օլիվէրըն, Ուիլըմը վէ Ճէյմսի սավէթ իթմիշ օլտուղու վագթնտան ալօրթ սաաթ էվվէլտէ.

Օլիվէրըն խանէսի ալթընտա պուլունան մախզէնտէյիզ.

Օրթատա պիր աղաճ թըրաբէզա, վէ իւզէրինտէ սօղրու թավանտան աշաղը սալլը, վէ աղ ըլըմըը օլարագ պիր զանտիլ, տիվարըն իւզէրինտէ իքի թապանճա վէ պիրտէ չիֆթէ-սօրուլու թիւֆէնք պուլունմագտա տըր.

Թըրաբէզանըն էթրաֆընտա պէչ քիշի օթուրմուշլար տըր քի, քեաֆֆէսինին տախի եիւզլէրինին ընկի աթմըշ, վէ տէհշէթլու պիր մասաէ իւզէրինէ մէշղուլիյէթլէ պուլունմագտա օլտուգլարը տախի էչքեալլարընտան ֆէնա օլունմագտա տըր.

Խանէ սահիպի Օլիվէր օրթատա օթուրմուշ, Ճէյմս վէ Էլէօնօրա անըն զարշըլըրընտա, վէ Ուիլըմ տախի սաղ թարաֆընտա պուլունմագտա օլտուղու հալտէ, սօլ թարաֆընտա տախի եապանճը պիր ատէմ, սիկարասընը թիւթիւտիւրմէքտէ իտի.

Ուիլըմըն, Օլիվէրըն, վէ Ճէյմսին կէօզլէրի, Թըրաբէզանըն օրթա եէրինտէ բարլամագտա օլան ալթուն եըղընթըլար իւզէրինտէ, եապանճընըն կէօզիւ Ուիլըմըն իւզ իւնտէ, վէ Էլէօնօրանըն կէօզլէրի տախի եէրէ պագմագտա իտի — չիւքնէօրիզ տէրին պիր սիւքիւնէթ ալէմլէթի օլարագ — .

Սէօյլէմէքլէք սըրասը Ուիլըմըն իտի.

Պու վաքըթ աէէմ եապանճըյա խիթապէն,

Ճօրճ, էկէրչի իւզէրիմիզտէ էճնէպէթին եօգ իսէ, պու իւչ պին լիրանը տախի ալարագ Թէքրարէն Պօմպէյէ տէօնէպիլիրսին. էկէրչի սէնին էֆէնտին, պիզ իմ տօղրու վէ սէօզ իւնէ սատըգ ատէմլէր օլտուղումուզու պիլմէզ իսէ, պիզէ պէօյլէ պիր պիւյիւք վէ թէհլիքէլի սիփարիշ իթմէզտի իտի. սէօզիւն գըսասը չու տուր, եանի Ուալթըրըն պու կիճէ էօլմէսինէ էմին օլմալըզ իչին, չու Թըրաբէզանըն իւզէրինտէ պուլունան էշքիւն, ալթըը պինէ պալեզ խոէլմէլի տիր, նէ՞ տէրսին Օլիվէր» տէտի.

Պու սէօզէ Օլիվէր պօղուգ պիր սէսլէ, վէ Ճէյմս տախի սէվինճլէ, «Էվվէթ, էվվէթ» պաղըրըլար. Էլէօնօրա սուքութ իթմէքտէ իտի.

«Սիզին տօղրու աճամլար օլտու-

ղունուզա էմնիյէթի քեամիլէմ վար սըր. ֆաղալթ չունու աչէքեար սուրէթտէ պէնտան իթմիյէ մէճպուրում քի, Ու-ամթսընըն պաշընը կէօրմէտիքճէ, պապը գալան իւչ պին լիրանը էօտէմէյէճէ-յիմ. պանա վէրիլէն էմր պու տուր» տէյի ճէվապ վէրտի Ճօրճ ։

Ուիլեըմ վէ Օլիվըր պիր արա սիւ-քիւթ իթտիլէր, պատէհու Ուիլեըմ Ճօրճուն եիւզիւնէ պաղարագ չէօյլէ տէ-վամ էյլէտի ։

«Թէէսիւֆ իտէրիմ քի, էֆէնտիմ, պիզիմ իլէ էմնիյէթսիզլիք իւզրէ տավ-րանմանըզը սանա նասիհաթ էյլէմիշ տիր. Թօբլա պու ադճէլէրի, վէ Թէքրարէն Պօմպէյէ ավտէթ իտէրէք էֆէնտինէ խապէր վէր քի, Օգլանլըլար, Հընտ-լիլէր կիպի, քէնտի լիւղագաթլարընտա քիր կէթիրէճէք օլան չիւքնէլի մուգա-վէլէլէրէ կիրիշմէզլէր. սէօյլէ քէնտիսի-նէ քի, քէնտի տայըսընը գաթլ իթտի-րէրէք, անըն 30 պին լիրա վարիսա-թը միրասընա գօնմագլըգ Թասավվու-րունտա պուլունան պիր ատամ, պիրագ տահա գիւտէ պաչգալարը իւզէրինէ էմնիյէթ իթմէլի տիր. Ուամթսըն եա-չաեաճագ, վէ էֆէնտին օլան եէկինի տախի, տիլէնճիլիքտէն պիր աեար եօ-գարը սաեըլան խըտմէթքեարլըգտան չիւրիւեէճէք տիր. քէնտիսի կիպի էմ-նիյէթսիզ պիր ատամա, 30 պին լիրա միրասա գօնմագլըգ եագըշմազ» ։

Ուիլեըմ պու նութգու իրատ իթ-տիքտէն սօնրա, պըրագըպ սավուշաճագ տըր կիպի պիր հէյէթ իլէ աեաղա գալգտը իսէ, Ճօրճ տախի աեաղա գալգարագ անըն գօլունտան Թութտու, վէ,

«Սաաթ գա՞չտա իչ պիթմիչ օլաճագ տըր» տէյի սիւալ էյլէտի ։

«Էկէր չի ալթը պին լիրա չիմտի Թէքմիլէն սայըլըր իսէ, եարը կիճէյի պիր սաաթ կէչմէքսիզին, Ուամթսընըն պաշը սիզէ Թէսլիմ իտիլիր» տէյի ճէ-վապ վէրտի ։

Ճօրճ չիգտանըրը աչտը, վէ օթուզ ատէտ եիւզ լիրալըգ պանգնօթ չըգարըպ Թրաբէզանըն իւզէրինէ գօյտու ։

Ուիլեըմ Թէքրարէն օթուրմաեա հա-ճէթ կէօրմէտի, վէ Օլիվըրա տէօնէրէք,

«Հասըլ Պըզէն իքինճի գալըմանը, եա-րը կիճէյէ Թամ պիր սաաթ գալարագ, պիլիրսին ա, օլ ադաճըն ալթընտա սա-նա պէքլէրիմ» տէտի, վէ արգասընտան կիթմիչտիր ճէ յէմէ էմր իթտիքտէն սօն-րա, իքիսի տախի մախվընտան տիշարը չըգտըլար ։

Տէվամ ։

ՄՈՒԱՄՄԱ

(Հանէլուկ)

Խամիմ վար տըր ճիսմիմ եօգ տուր, պա-շըն ուզարըմ, պաշըն գըսալըրըմ, հէրքէ-սին վէ հէր չէյին հէր Թարաֆընտա, հէր վագըթ, վէ հէր եէրտէ կէզէրիմ, վէ հէր հարէքէթինէ Թագլիտ իտէրիմ ։

Տիւնքի մուամմա [illegible] պէնզէէէն օլմագ լըտի ։

ԻԼԱՆԱԹ

ՍԱԹԻԼԸԳ ԷՎ

Պէյօղլունտա, Բանկալթըտէ, Ճէ-տիտիէ սօգաղընտա 100 նումէրօլու պիր էվ, տէրունիտէ 4 օտա, 2 սօ-ֆա, 1 մուխզէն, վէ 1 տէ Թամթը սու գուեուսու պուլունտուղու հալտէ, սաթ-լըգ օլարագ, Թալէպլի օլըման, տօղ-րու եօլտա 250 նումէրօլու հօճա Մօ-գօսուն գազ խնօսունտան մալիւմաթ ի-տինէպիլմէսի իլան իտիլիր ։

ՆՕԹՐ–ՏԱՄ ՏԸ ՓԱՐԻ

Փարիզի Մայր Եկեղեցին

Հեղինակ

ՎԻԳԹՕՐ ՀԻՒԿՕ

Վիգթօր Հիւկօ հռչակաւոր քեր-թողին այս աշխարհահռչակ երկասի-րութիւնը որ բոլոր Եւրոպական լեզուներու թարգմանուած է, այս անգամ Տի-րան . . . Թէրզեանի թարգմանութեամբ պիտի սկսի թերթ առ թերթ Գաղղի-երէնի նման պատկերազարդ ըլլալով ի Հայկաբարբառ հրատարակուիլ. առ այժմ բաժանորդ գրուիլ ուզողը ինչ-ուան յառաջիկայ յունվար մէկ. պէտք է միմիայն իր հասցէն Կ. Պոլիս Զագ-մագճըլար Գափաֆեանի գրատունը եւ Գալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կից Թիւրքճեանի տպարանը յանձնէ, — բաժանորդագրութեան գինը կան-խիկ 3 դահեկան է. — Ներկայ պայմա-նաժամէս ետքը բաժանորդ գրուիլ ու-զողը ամեն մէկ թերթի համար 20 փարայ աւելի վճարել կը պարտի. հրա-տարակութիւնը պիտի սկսի այն ատեն երբ 300 բաժանորդագրութեան ցան-կը լրանայ, արդէն բաժանորդք կը պար-տին սոսկ վճարել կանխիկ երբ իրենց ալ կանխիկ թերթ կընդունին ։

Հատոր առ հատոր առնել ուզող-ները, կրնան Մահմուտ փաշայի գլու-խը Պօեաճի Մանուկ աղայի թիւ 220 խանութէն ստանալ ։

ՄՐՑԱՆԱԿ ԿԱՂԱՆԴԻ

ԱՌ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԷՐ ՄԱՆԿՈՒՆՍ

Ցօրինեաց

Մ. Ս. Խաչատրեան.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. Ց. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ

Մրցանակ կաղանդի 48 երեսէ բաղ-կացեալ տետրակ մ'է, որ կը պարու-նակէ, նոր տարւոյն վրայ գեղեցիկ խորհրդածութիւններ, կրթութեան կը-րօնքն եւլն. բացատրութիւններ, զուար-ճալի պատմութիւններ, թուաբանա-կան զուարճալի հաշիւներ, վերջապէս ինչ որ տղու մը հարկաւոր է, զուար-ճացուցիչ կերպով, տղուն կը հաղորդէ. կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով գին 100 փարայ ։

Կը յորդորեմք եւ կը յուսամք որ՝ արդոյ դասատուները, փոխանակ ան-նըպատակ պատկերներով, տղայք ըղ-բօսցնելու, այս տեսակ խորհրդաւոր նուէրներով կ'պսակեն իրենց ձեռքին տակ գտնուած ազատոյ հայութիւնն ։

ԿԻՒԼԻՒՆԵԱ

ՆԱԽՈՏ

Քենտի կէօրիւլմէյէրէք հէր քէսի կէօրէն պիր գըզ ։

ՕԹՈՒԶ ՊԻՐ ԿԻՃԷՑԷ ԹԱԳՍԻՄ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

Իշպու Կիւլիւնեա նամ հիքեայէ-սի օթուզ պիր կիճէյէ Թագսիմ օլուն-մուշ օլուպ, էն Թօհաֆ հիքայէ ու մէն-գաբէլէրտէն պահս իտէր ։

Ումարըզ քի էհլի միւթալա օլանլար միւէլլիֆինէ ինայէթ իտէն մուավէնէթի-նի տիրիղ իթմէյիպ, հաֆթա պէհաֆ-թա պիրէր գըթասընը Թապ ու նէշր իթտիրիլմէսինէ սէպէպ օլուրլար ։

Հէր քիթապճըլարտա պուլունուր ֆի 40 փարայ ։

ԳԱՂՏՆԻՔ ԲԱՐԻԶԻ

Հեղինակ.

ԵՕԺԷՆ ՍԻՒ

Թարգմանեաց Մ. Մամուրեան.

ՀԱՏՈՐ Ա.

Եօժէն Սիւի այս երեւելի վիպա-սանութիւնը ութ հատորէ պիտի բաղ-կանայ եւ հետզհետէ հատոր առ հա-տոր պիտի հրատարակուի. Արդէն առա-ջին հատորը 'ի լոյս ընծայեցաւ եւ ամեն Հայ գրավաճառաց քով ծախու դըր-ուած է ։

Բաժանորդութիւն կանխիկ վճարե-լի ։ 90 ղրշ.

Բաժանորդութիւն Միջերայլըի բա-ժանորդաց համար 80 ղրշ.

Խուրաքանչիւր հատորը 15 »

Բաժանորդութեան տեղերն են միայն Խզմիր Տէրեանց գրատունը եւ Ցար-գոյ Պ. Գր. Զիլինկիրեանին գրատու-նը. Կ. Պոլիս Տէրէեանց վաճառա-տունը, Գումրուք խան, թիւ 11 եւ Մա-սիս օրագրոյ յարգոյ խմբագրին գրա-տունը ։

Միջերայլըի բաժանորդ ե-ղողը եթէ Միջերայլըի ալ բաժանորդ-ըլլալ ուզէ՝ 125 ղրշ. պիտի վճարէ փոխանակ 150ի ։

ԻՐԱՒՈՒՆՔ

ԼՐԱԳԻՐ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Մինչդեռ Պոլիս՝ իր հայ քաղաքական լրագրաց նոր արտօնութիւն դժուարա-տրուելուն 'վրայ կը ցաւէր, ահա ըզ-միւռնիա այս ցաւը՝ կը մեղմացնէ ԻՐԱ-ՒՈՒՆՔ անուն քաղաքական նոր շաբա-թաթերթ մը դուրս տալով. խմբագ-րութեամբ Սարգիս էֆէնտի Միրզայի ։

Որոյ տարեկան գինն է 6 արծաթ մեճիտ ։

Կը յուսանք որ՝ արդոյ ազգայինք գիտնալով որ՝ Հայ քաղաքական թերթ մը շատ սուղ է բարոյապէս՝ կը քաջա-լերեն ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ, եւ իրաւունք կու-նենան պահանջել անկէց որ՝ իր դէրքը ժողովրդականութեան մէջ կենդանի պահէ ։

Խրատունքին թերթերը առ այժմ մեզ ղրկուած ըլլալով կը հրաւիրենք մեր գրատունը անոնք որ բաժանորդ գրուիլ կուզեն ։

ԹԵՆՊԷԼԼԻՔ

Մէզքիւր խամտէ օլան բիսալէ պագ-լաթտըրըլարագ, կէրէք քիթապճըլար-տա, վէ ալէլխուսուս խաթանայըտա Սիւլէյմանիյէ խան ալթընտա Գաֆաֆ-եանլար տիւքքեանընտա, վէ պագէթտա սաթըլըրլարըզ եանընտա 5 էր ղուրու-չա սաթըլմագտա տըր ։

ԻԼԱՆ

Ավուսթրիա, Րուսիա, Ֆրանսա, Պէլճիգա, Սագսօնիա վէ Իթալեա հիւքիւմէթլէրինին խաթիրալըգ պի-լէթլէրի, Գալաթատա Գարաքէօյ-տէ Գօմիսիօն խանը գարշուսու եա-նընտա Ն. 16 սարրաֆ Մ. Ճօրճի ճանէթօնուն մաղազասընտա ֆի-րուխթ օլունմագտա տըր ։ Մէզ-քիւր բիեանգօլար հէր այ չէքիլիպ աթիտէքի միւքեաֆաթլարը գազանը-պիլիրլէր, եանի 800,000, 600,000 500,000, 400,000, 200,000, 100,000, 50,000, 40,000, ֆրանգ ։

1869 յունվար 1 տէ, աթիտէ-քի բիեանգօլար չէքիլէճէք տիր ։

Ավուսթրիանըն 1858 խաթիրալըգ պիլէթլէրի քի, պիրինճի նումէրօ գազանաճագ 400,000 ֆրանգ, Պօրտօ չէհրինին 1863 խաթիրալըգ պիլէթլէրի, պիրինճի պիլէթ գա-զանաճագ 50,000. Միլան չէհրին 1861 խաթիրալըգ պիլէթլէրի, պի-րինճի նումէրօ գազանաճագ 100,000 ֆրանգ ։

Րուսի տէկէմպէր 19 տա չէ-քիլէճէք օլան Ավուսթրիա հիւքիւմէ-թինին Գրէտի Մօպիլիէ խաթիրա-գը բրօմէսլէրի 40 ար ղուրուշա սա-թըլմագտա տըր. պիրինճի նումէ-րօ գազանաճագ 20,000 Օսմանլը լիրասը. իքինճի 4,000 լիրա, իւ-չիւնճիւ 2,000 լիրա. տէօրտիւն-ճիւ վէ պէշինճի 500 լիրա. ալ-թընճը վէ եէտինճի 250 չէր լիրա. սէքիզ վէ տօգուզ վէ օնունճու նումէրօլար 150 չէր լիրա. օն պիր օն իքի վէ օն իւչիւնճիւ նումէրօ-լար 100 էր լիրա. 37 պիլէթ տա-խի 40 ար լիրա գազանաճագլար տըր. ճէման 1700 պիլէթ գազա-նաճագ տըր ։

Ձիեատէ մալիւմաթ ալմագ իս-թէեէնլէրին մէզքիւր մաղազաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օ-լունուր ։

ՏՕՂԹՕՐ ԼՕՐԷՆՍԵԱՆ

Փարիս Թըպպիյէ մէքթէպինտէն չէ-հատէթնամէ վէ տօգթօրլուգ տիբլօմասընը հա-միլ օլան, վէ հայլը միւտտէթ Փարիս խասթախանէլէրինտէ էգսթէրնլիգ էթ-միշ օլան, տօգթօր Պետրոս Լօրէնսեան էֆէնտի, պու տէֆա Տէր-սաատէթէ կէլմիշ օլտուղունտան, հէր սապահ կիւն-լէրի, սաաթ 4 տէն եէտիյէ գատար, Պէյօղլունտա Պէգար սօգագը Նօ. 24 քէնտի խանէսինտէ խասթալարը գապուլ էտէճէկ, վէ քէնտիսինի խասթէլէրին կէօրմէք իսթէ-յէնլէր իչին հէր հաֆթա բէնչշէմպէ վէ ճումա իրթէսի կիւնլէրի, սաաթ եէտիտէն օն պիրէ գատար քէնտի խա-նէսինտէ կէօրէպիլէճէքլէրի, վէ միւ-թէտիլ խանէլէրինէ իսթէյէնլէրէ տախի կիտէճէյի իլան օլունուր ։

ՏՕՂԹՕՐ ԲԷԼԷՉ

Ամէլյաթը ճէրրահիյէ իճրա իթմէք-սիզին, ալ ըրեան տիշլէրին վէճալարընը (աղըը) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիշլէրի չէգմէք օլունլարըն տիշլէրինին եէրլէրինէ գաշմէթսիզճէ Թագըր վագ օլ-լունմուշ կիպի, գաեէթ տիգգաթ օլուն-տա պիլէ անլաշըլմամագ իւզրէ, տիշ գօյմագ վէ տախիլի ֆէմտէ վէ չէնէտէքի եարագ վէ գուրուհ վէ Թէզելլիւլ տէն-սինէ Թէտավի իթմէք, վէ տիշլէրի Թագիրաթընտան, եանի եէրլէրինտէ օյ-նայըփ, պիր Թարաֆա տէվրիլտէքլէրի հալտէ եէրլէրինէ գօյմագ, վէ տախիլի ֆէմի Թէմիզլէմէքտէ, վէ բաղլանմըշ վէ սիւպհալըմմըշ օլան տիշլէրին բաս վէ քիր-լէրինի չէգարըպ, ճէվհէրի գաթիինին Թէճտիտ իթմէքտէ, վէ ադըըն ֆէնա գօգուլարընը իզալէ իթմէքտէ վէ աթըն լաթթիգտէն գալէթլէ լաթիֆ վէ բա-նա վէ սալապէթլի վէ խաֆիֆ եէմէք իչին վագըթտա պիր զարար ու զի-եան վէրմէզ ալէթ եէրլի վէ չէգար գօ-նուր տիշլէր եաբմագտա օլան փարիսլի տօգթօր Մ. Բէլէչ, Պէյօղլուն-տա Կլավանի սօգագընտա 2 նումէրօտա քէնտի իթմէքտէ վէ ալաֆրանկա սաաթ 6 տան 4 է գատար կէլէն վէ կիտէնլէրէ ամէլյաթը մէզքիւրէյի իճրա իյլէմէք-տէ օլուպ քէնտիսինի կէօրմէք վէ կէ-թիրմէք միւրատ իտէնլէր օլուր իսէ, օրատան սիւալ իթմէլէրի ։ 9

ԼՕՀՍՕՒՆ ԼԻՔ ՍՈՒԽՈՒ

Գօլօնեատան [illegible] տըր ։

Րուսիա տէվլէթի Թըպպիյէ ագատէմիալարը Թարա-ֆընտան պէսէնիլմիշ օլտուղու հալտէ, մէզքիւր Լիգ սուեու եիւզտէ օլան լէքէ-լէրի չըգարըր, կիւնէշ եագմասընը ալըր, վէ եիւզիւն պուրուշուգլուգլարընը տիւ-զէլթիր, կիւզէլլիք վէ Թազէլիք վէրիր ։

Կէրէք էրքէք վէ կէրէք նիսվան Թայի-ֆէսինտէն պու սուեու գուլլանըրսա, լիւ-զէլլէնմէք, կիւնէշտէն հըֆզ օլունմագ, վէ վէճուտէ զարարսըզ պիր պէեազլըգ վէ-րիր, Թէնի եումուշաթմագ վէ եիւզիւ-աթէշլէրինի ալմագ ճիհէթլէրինճէ ֆայի-տէլի պիր Թէտպիր օլտուղունու իգրար իթմիշլէր տիր ։

Մէզքիւր սու, Գալաթատա եիւքսէք գալըտըրըմտա Նօ. 68 Մ. Վէլից վէ գում-բանիեանըն էճզախանէսինտէ սաթըլմագտա տըր ։

ՏՕՂԹՕՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Տօգթօր Գալուսթեան էվվէլքի խանէսինի Թէրք իլէ, եինէ Պէյ-օղլունտա, Ինկլիլիզ սէֆարէթ գա-բուսունտան աչաղը կիտիլիր իքէն, մէզքիւր սէֆարէթի տիվարը գարշը-սընտա, Համալպաշը սօգա-գընտա վագը 68 նումէրօլու խա-նէյէ նագլ էյլէմիշ տիր ։

Բիւթթապը սըրըն գուլլանըլտըգլա-րը լիսան իւզրէ հէր տիւրլիւ մէսա-լիհէ տայիր արզուհալլար վէ միւզաքէ-րէլէր վէ Թաշրա մէքթուպլարը բիւշտի-յէ խօճալարընա վէ սաքերիյէ վէ սու-մուրուէ միւքիւյէ մէմուրլարընա վէ բօս-Թա միւտիրլէրինէ վէ Թիճարէթէ միւ-Թէալլիգ պիր չօգ արզուհալլար վէ ճի-Թէտայիր սէնէտլէր վէ մուգավէլէ վէ Թէզքէ-րէ, վէ մաշելէ իլմ ու խաթլարլէրի վէ սայիր հէր տիւրլիւ մաքտուաթ վէ մու-հասէրէյաթ, հասըլը էֆէնտի Նուհ կի-պի տէօրթ եիւզ գատար միւսվէտտէսի չամիլ վէ տէֆթէրէ մէջելլինտէ գու-լանըլմագ իւզրէ, Թէրաքիպ լաթիֆէ վէ էտէպիյաթէ տայիր արապի, ֆարսի վէ Թիւրքի պէյիթլէր վէ Թիւրքճէ մանէլէրի տախի ալթընտա եազըլարագ սայէի մուվաֆֆագիյէթ վայէի ճէնապը միւլիւքեանէտէ պու քէրրէ Թապ օլու-նան նիւմէթէ իւլ միւնշաթ նամ քի-Թապ չարշըլարընտա գավաֆլար տօ-գրընտա իւճաճ մէտքիւրլիւ միւէլ-լիֆի Լէթաֆէթ Րիֆաթ էֆէնտինին 16 նումէրօլու տիւքքեանընտա, վէ Սուլ-թան Պայազիտ խանտա քեադըթճը Խօճա Մուսթաֆա էֆէնտինին տիւքքեանընտա վէ փալասըլա բազարընտա բօլ-չէ սաթըլմագտա տըր ։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԽԱ-ՆԷՍԻՆՏԷ

ՊԷՅ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՏՕԹՕՎԵԱՆ ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՖԸՐԱՆՍԸԶԼԱՐ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ ՆՈՒՄԷՐՕ 467.